

<p>Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie ustawy o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej oraz niektórych innych ustaw</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Klimatu i Środowiska</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Jacek Ozdoba - Sekretarz Stanu</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Marzena Berezowska – Dyrektor Departamentu Gospodarki Odpadami, e-mail: marzena.berezowska@mos.gov.pl, tel. +48 22 36 92 262, Koordynator: Paweł Sosnowski – Naczelnik Wydziału, Departament Gospodarki Odpadami, e-mail: pawel.sosnowski@klimat.gov.pl tel.: +48 22 36 92 726</p>	<p>Data sporządzenia 10.12.2021 r.</p> <p>Źródło: Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/904 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie zmniejszenia wpływu niektórych produktów z tworzyw sztucznych na środowisko (Dz. Urz. UE L 155 z dnia 12.6.2019, str. 1)</p> <p>Nr w wykazie prac UC73</p>
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projekt ustawy ma celu dokonanie transpozycji do polskiego prawa przepisów dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady UE 2019/904 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie zmniejszenia wpływu niektórych produktów z tworzyw sztucznych na środowisko.

Podstawowym problemem, do którego rozwiązania ma przyczynić się ww. dyrektywa i który jest jednocześnie problemem do rozwiązania na płaszczyźnie poszczególnych krajów członkowskich Unii Europejskiej, jest ogromna ilość odpadów morskich z tworzyw sztucznych, która w ocenach i morzach stale rośnie. Ma to szkodliwy wpływ na ekosystemy, różnorodność biologiczną i potencjalnie na zdrowie ludzi oraz wzbudza powszechne zaniepokojenie. Jednocześnie dochodzi do utraty wartościowego materiału, który staje się odpadem mimo, że mógłby zostać ponownie wprowadzony do gospodarki. Tworzywa sztuczne stanowią 80–85% wszystkich odpadów morskich, zgodnie z wyliczeniami przeprowadzonymi na plażach.

Pod względem ilościowym produkty jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych stanowią 50% wszystkich odpadów występujących w środowisku morskim. 10 najczęściej występujących produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych stanowi 86% wszystkich tego rodzaju produktów znajdujących na plażach w Unii Europejskiej. Narzędzia połowowe zawierające tworzywa sztuczne stanowią kolejne 27% z całości odpadów występujących w środowisku morskim. W związku z powyższym, w inicjatywie mającej na celu ograniczenie tego typu odpady, skupiono się na 10 najczęściej występujących na europejskich plażach produktach jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych. Są to: butelki na napoje (nakrętki i pokrywki), niedopałki papierosów, patyczki higieniczne, opakowania po słodyczach i chipsach, artykuły higieniczne (podpaski, tampony), torby, sztucce, słomki i mieszadełka do napojów, kubki na napoje i pokrywki do nich, balony i patyczki do balonów, a także pojemniki na żywność, w tym pojemniki typu fast food. Produkty te, wraz z zawierającymi tworzywa sztuczne narzędziami połowowymi stanowiącymi odpady, pod względem ilościowym stanowią około 70% wszystkich odpadów morskich.

Tworzywa sztuczne są powszechnie dostępne, trwałe jednak często mają toksyczne i inne szkodliwe skutki dla środowiska naturalnego. Z uwagi na trwałość odpadów z tworzyw sztucznych ich skutki są coraz poważniejsze, ponieważ co roku coraz więcej odpadów z tworzyw sztucznych gromadzi się w oceanach. Obecnie pozostałości po tworzywach sztucznych można znaleźć u wielu gatunków morskich – u żółwi morskich, wielorybów, ptaków oraz u niektórych gatunków ryb lub skorupiaków, przez co trafiają one do łańcucha pokarmowego człowieka. Poza szkodliwym oddziaływaniem na środowisko naturalne i potencjalnie na zdrowie ludzi odpady morskie z tworzyw sztucznych mają negatywny wpływ na takie rodzaje działalności jak turystyka, rybołówstwo i żegluga.

Podstawowe czynniki wpływające na wzrost ilości odpadów z tworzyw sztucznych i ich rozprzestrzenienie się w środowisku morskim są związane zarówno z łańcuchem wartości w sektorze tworzyw sztucznych i ich rynkiem, jak i z indywidualnym zachowaniem ludzi oraz tendencjami społecznymi. Do obecnej sytuacji doprowadził szereg czynników, w tym powszechna dostępność tworzyw sztucznych, tendencje żywieniowe oparte na gotowych posiłkach, brak środków zachęty do zapewniania właściwego zbierania i unieszkodliwiania tego typu odpadów. Doprowadziło to do złego zarządzania powstałymi odpadami, niewystarczająca okazała się również infrastruktury do ich zagospodarowania.

Działania podejmowane przez Wspólnotę Europejską mają na celu ograniczenie generowania coraz większych ilości

odpadów z tworzyw sztucznych oraz ich przedostawania się do środowiska naturalnego, w tym morskiego. Przyjęte mechanizmy oraz regulacje mają docelowo dążyć do ustanowienia gospodarki o obiegu zamkniętym, zwiększając możliwości ponownego użycia oraz udział materiałów poddanych recyklingowi, który ma planowo obejmować do 2030 r. wszystkie opakowania polimerowe. Problem odpadów morskich ma charakter transgraniczny, ponieważ w środowisku morskim dochodzi do przemieszczania się odpadów. Ponadto, odpady pochodzące z jednego państwa mogą oddziaływać na inne państwo. Obecnie w przepisach krajowych brak jest regulacji dotyczących przedmiotów z tworzyw sztucznych wymienionych w dyrektywie 2019/904. Wszystkie zaproponowane w projekcie rozwiązania mają charakter implementacyjny i nie wykraczają poza ten zakres. Informacje te będą szczegółowo opisane w tabeli zgodności na kolejnych etapach procesu legislacyjnego.

Obecnie nie ma przepisów regulujących obieg i dystrybucję przedmiotów jednorazowego użytku wykonanych z tworzywa sztucznego.

W związku z obiegiem tworzyw sztucznych zidentyfikowane obszary, w których występują grupy problemów to:

1) wzrastający poziom zanieczyszczenia transgranicznego w środowisku morskim

W chwili obecnej stanowi on w państwach członkowskich coraz większy problem stojący na drodze do osiągnięcia celu zrównoważonego rozwoju ONZ nr 14 „Chronić oceany, morza i zasoby morskie oraz wykorzystywać je w sposób zrównoważony”. Przyjęta dyrektywa ma stanowić element działań UE w zakresie walki z powstawaniem odpadów z tworzyw sztucznych w środowisku morskim. Ma również służyć rozwiązywaniu problemów w tym obszarze aby wywóz odpadów z państw członkowskich nie powodował zwiększenia ich ilości. Obowiązujące w obecnym kształcie krajowe przepisy prawne nie uwzględniają dostatecznie problemu usuwania odpadów powstających z produktów z tworzyw sztucznych. Artykuły jednorazowego użytku z tworzywa sztucznego stanowią 50% odpadów morskich, dodatkowo 27% to przedmioty związane z połowami, które nie są w żaden sposób kontrolowane oraz rzadko poddawane recyklingowi. Stwarza to potencjalne zagrożenie dla regionów nadmorskich, środowiska naturalnego oraz sektora przemysłu związanego z rybołówstwem. Nowa regulacja może okazać się niezbędna do sprawnego monitorowania oraz wskazania źródeł i rodzaju odpadów;

2) niewystarczające regulacje dotyczące zmian w produkcji przedmiotów z tworzyw sztucznych wymienionych w dyrektywie, a także niewystarczające ich ponowne wykorzystanie w obiegu surowcowym

Nie są one regulowane w ramach ustawy o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 797, 875 i 2361), ani ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (Dz. U. z 2020 r. poz. 1114). Regulacje unijne obejmują produkty, które według badań i analiz są znajdowane najczęściej w przestrzeni miejskiej oraz środowisku morskim. Do określenia zakresu zastosowania dyrektywy koniecznym będzie również zdefiniowanie pojęcia „przedmiotów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych” w prawie krajowym;

3) niedostateczne wspomaganie modelu gospodarki odpadami oraz recyklingu opakowań powstających z tworzyw sztucznych, w tym gospodarki o obiegu zamkniętym, dającego pierwszeństwo nietoksycznym produktom wielokrotnego użytku

W przypadku braku możliwości wprowadzenia i dostępności bardziej zrównoważonych produktów alternatywnych, wymagane jest, aby wprowadzić równolegle: systemy rozszerzonej odpowiedzialności producenta (ROP), pokrywając w ten sposób koszty gospodarowania odpadami, niwelowanie zaśmiecenia środowiska oraz edukacji w tym zakresie. Może zostać również sfinansowana infrastruktura przeznaczona do zbierania odpadów pochodzących ze stosowania wyrobów tytoniowych;

4) problem niewielkiego zakresu monitoringu środowiska morskiego w kwestii ilości zawartych odpadów pochodzących z tworzyw sztucznych

Obecnie dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/56/WE z dnia 17 czerwca 2008 r. *ustanawiająca ramy działań Wspólnoty w dziedzinie polityki środowiska morskiego* (dyrektywa ramowa w sprawie strategii morskiej) wymaga od państw członkowskich regularnego monitorowania właściwości i ilości odpadów w środowisku morskim;

5) niedostateczny poziom oznakowania produktów i opakowań zawierających tworzywa sztuczne

Według zaleceń Komisji Europejskiej, w celu odwrócenia tendencji do wzrostu produkcji jednorazowych opakowań należy zastosować ustalenie krajowych celów w zakresie zmniejszenia ich stosowania;

Zagadnienie gospodarki o obiegu zamkniętym zostało poruszone w stanowisku Rządu Rzeczypospolitej Polskiej do Komunikatu Komisji Europejskiej do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów pn. „*Zamknięcie obiegu: plan działań UE dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym*”, to jest innowacyjności, rynku surowców wtórnych, jakości surowców wtórnych, zrównoważonej produkcji

i konsumpcji oraz sektora usług. W związku z tym zapisem konieczna jest przebudowa priorytetów w kwestii Gospodarki o Obiegu Zamkniętym, pierwszeństwa dla zrównoważonych i nietoksycznych produktów wielokrotnego użytku i systemów ponownego użycia, zamiast użycia jednorazowego.

Jednym z najczęściej występujących w środowisku naturalnym zanieczyszczeń są tworzywa sztuczne używane do produkcji filtrów do wyrobów tytoniowych. Oczekiwana przez KE regulacja krajowa powinna dążyć również do rozwoju i innowacji w zakresie produkowania alternatywnych rozwiązań dla filtrów zawierających tworzywa sztuczne.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

W celu rozwiązania przedstawionych problemów oraz transpozycji dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady UE 2019/904 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie *zmniejszenia wpływu niektórych produktów z tworzyw sztucznych na środowisko* proponowane rozwiązanie systemowe przez KE dotyczy przyjęcia przez państwa członkowskie przepisów zawierających odesłanie do niniejszej dyrektywy.

Głównym celem projektu ustawy jest zmniejszenie ilości odpadów powstających z produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych obecnych w środowisku naturalnym, w szczególności w środowisku morskim, które stanowią poważne zagrożenie dla jego właściwego funkcjonowania i zagrażają zdrowiu człowieka. Aby ten cel osiągnąć przewiduje się w szczególności:

- 1) wprowadzenie bodźców ekonomicznych w celu zmniejszenia stosowania wymienionych w załączniku nr 6 do ustawy produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych, przez wyodrębnienie tej grupy produktów i wprowadzenie opłaty za wprowadzanie do obrotu i udostępnianie nabywcom tego typu produktów. Dotyczy to takich produktów jak: kubki na napoje z pokrywkami i wieczkami oraz pojemniki na posiłki, w tym pojemniki typu fast food, z których bezpośrednio spożywane są posiłki;
- 2) zakaz wprowadzania do obrotu wymienionych w załączniku nr 7 do ustawy produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych oraz wyrobów wykonanych z oksydegradowalnych tworzyw sztucznych. W odniesieniu do produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych zakaz dotyczy patyczków higienicznych, sztućców (widelce, noże, łyżki, patyczki), talerzy, słomek, mieszadełek do napojów, patyczków do balonów, pojemników na posiłki i napoje ze styropianu. Brak jest danych dotyczących wielkości produkcji tych produktów, gdyż nie są one gromadzone;
- 3) wprowadzenie obowiązku opatrzenia widocznym, czytelnym i nieusuwalnym oznakowaniem na opakowaniu lub na samym produkcie, każdego produktu jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych, wymienionego w załączniku nr 8 do ustawy, według wzoru określonego w rozporządzeniu wykonawczym Komisji Europejskiej (UE) 2020/2151 z dnia 17 grudnia 2020 r. *ustanawiającym zasady dotyczące zharmonizowanych specyfikacji w odniesieniu do oznakowania produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych wymienionych w części D załącznika do dyrektywy 2019/904* (Dz. Urz. UE L 428 z dnia 17.12.2020, str. 57). Dotyczy to podpasek higienicznych, tamponów i ich aplikatorów, chusteczek nawilżanych, wyrobów tytoniowych z filtrami i filtrów oraz kubków na napoje;
- 4) informowanie konsumentów o szkodliwym wpływie na środowisko wynikającym z niewłaściwego postępowania z opadami powstałymi z produktów jednorazowego użytku z tworzywa sztucznego wymienionych w załączniku nr 11 do ustawy oraz narzędzi połowowych zawierających tworzywa sztuczne, a także zachęcanie konsumentów do odpowiedzialnego zachowania, w tym prowadzenia selektywnego zbierania odpadów powstałych z tych produktów. Ponadto, informowanie konsumentów o dostępnych systemach ponownego użycia i metodach gospodarowania tymi odpadami, dostępnych dla nich systemach zbierania i recyklingu aby zmniejszyć zaśmiecenie tymi odpadami. Podejmowanie środków w celu informowania konsumentów produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych o dostępności alternatywnych produktów jednorazowego lub wielokrotnego użytku, a także znaczeniu symboli na oznakowaniu produktów (pojemniki na żywność, paczki i owijki, pojemniki na napoje do 3l, kubki na napoje z pokrywkami i wieczkami, wyroby tytoniowe z filtrami i filtry, chusteczki nawilżane, balony, lekkie plastikowe torby, podpaski higieniczne, tampony i ich aplikatory) i użytkowników narzędzi połowowych zawierających tworzywa sztuczne;
- 5) monitorowanie dystrybucji wprowadzonych do obrotu produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych oraz środków podjętych w celu ich trwałego zmniejszenia, zawartych w dyrektywie.

Proponowane w projekcie przepisy zakładają:

- 1) osiągnięcie do 2026 r., w porównaniu z 2022 r., ambitnego i trwałego zmniejszenia stosowania następujących produktów z tworzyw sztucznych:

- a) kubków na napoje, w tym ich pokrywek i wieczek,
- b) pojemników na posiłki, tj. pojemników takich jak pudełka, z pokrywką lub bez, stosowanych w celu umieszczania w nich żywności, która:
 - jest przeznaczona do bezpośredniego spożycia, na miejscu lub na wynos,
 - jest zazwyczaj spożywana bezpośrednio z pojemnika, oraz
 - jest gotowa do spożycia bez dalszej obróbki, takiej jak przyrządzenie, gotowanie czy podgrzewanie, w tym pojemników na posiłki typu fast food lub na inne posiłki gotowe do bezpośredniego spożycia, z wyjątkiem pojemników na napoje, talerzy oraz paczek i owijek zawierających żywność.

Dyrektywa nie określa konkretnych wielkości, jakie powinny zostać osiągnięte w celu zmniejszenia stosowania produktów objętych jej przepisami. Przyjęto więc rozwiązanie zawarte w projektowanej ustawie, polegające na objęciu wybranych produktów opłatą. Opłata ta ma na celu zniechęcenie konsumentów do nabywania opakowań jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych na rzecz produktów z alternatywnych materiałów lub produktów wielokrotnego użytku. W projektowanej ustawie wprowadzono obowiązek pobierania opłaty przez jednostki handlu detalicznego, jednostki handlu hurtowego lub jednostki gastronomiczne w przypadku oferowania przez nie opakowań jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych lub produktów w opakowaniach jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych. Ponadto, ww. przedsiębiorcy będą mieli obowiązek zapewnienia nabywcom dostępności w sprzedaży produktów i opakowań wielokrotnego użytku lub wytworzonych z materiałów innych niż tworzywa sztuczne. Ustalono, że maksymalna stawka ww. opłaty może wynieść 1 zł za jedną sztukę opakowania jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych, natomiast rzeczywista stawka opłaty, która przeznaczona będzie na pokrycie kosztów zagospodarowania odpadów powstałych z tych produktów, zostanie określona w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw klimatu, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów i ministrem właściwym do spraw gospodarki. Stosowne upoważnienie zostało zawarte w projektowanej ustawie. Opłata będzie doliczona do ceny produktu. Tym samym ostateczna cena produktu składać się będzie z właściwej jego ceny oraz z doliczonej do niego opłaty. Zgodnie z zaproponowanymi przepisami opłata wnoszona będzie przez przedsiębiorców prowadzących jednostki handlowe i gastronomiczne na odrębny rachunek bankowy właściwego marszałka województwa, w terminie do 15 dnia miesiąca następującego po kwartale, w którym została pobrana. W projektowanej ustawie została określona sankcja za niewniesioną przez przedsiębiorcę na konto właściwego marszałka województwa opłatę lub opłatę niższą od należnej. W przypadku niewniesienia tej opłaty w całości lub części marszałek województwa określi wysokość należnej opłaty, a w przypadku niewykonania decyzji określającej wysokość należnej opłaty ustali także dodatkową opłatę w wysokości 50% kwoty niewniesionej opłaty. Ponadto, określono sankcję dla przedsiębiorców za niepobieranie opłaty od nabywającego opakowania jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych lub produkty w opakowaniach jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych. Zgodnie z projektowaną ustawą marszałek województwa będzie gromadził na odrębnym rachunku bankowym środki pochodzące z tej opłaty i dodatkowej opłaty. Określono także podział tych środków jako: 1) dochody w wysokości 2%, budżetu samorządu województwa, określając przy tym, że samorząd województwa może przeznaczyć te środki na koszty egzekucji należności z tytułu tychże opłat oraz obsługę administracyjną systemu poboru opłat, 2) wpływy z tych opłat, pomniejszone o przychody z oprocentowania i pomniejszone o dochody w wysokości 2%, marszałek województwa będzie przekazywał na rachunek bankowy Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej z przeznaczeniem na wydatki związane z realizacją zadań wynikających z projektowanej ustawy.

- 2) zakaz wprowadzania do obrotu wymienionych w załącznikach do ustawy następujących produktów z tworzyw sztucznych:
 - a) wszystkich produktów wykonanych z oksydegradowalnych tworzyw sztucznych;
 - b) patyczków higienicznych,
 - c) sztućców,
 - d) talerzy,
 - e) słomek,
 - f) mieszadełek do napojów,
 - g) patyczków mocowanych do balonów i służących do tego, by balony się na nich opierały, w tym mechanizmy tych patyczków, z wyjątkiem balonów do użytku przemysłowego lub innych profesjonalnych zastosowań, które to balony nie są rozprowadzane wśród konsumentów,
 - h) pojemników na posiłki wykonanych z polistyrenu ekspandowanego, tj. pojemników takich jak pudełka, z pokrywką lub bez, stosowane w celu umieszczania w nich żywności, która:

- jest przeznaczona do bezpośredniego spożycia, na miejscu lub na wynos,
 - jest zazwyczaj spożywana bezpośrednio z pojemnika, oraz
 - jest gotowa do spożycia bez dalszej obróbki, takiej jak przyrządzenie, gotowanie czy podgrzewanie, w tym pojemników na posiłki typu fast food lub na inne posiłki gotowe do bezpośredniego spożycia, z wyjątkiem pojemników na napoje, talerzy oraz paczek i owijek zawierających żywność,
- i) wykonanych z polistyrenu ekspandowanego pojemników na napoje, w tym ich zakrętek i wieczek,
- j) wykonanych z polistyrenu ekspandowanego kubków na napoje, w tym ich zakrętek i wieczek.
- 3)** zgodnie z projektowaną ustawą wprowadzenie obowiązku umieszczania na produktach wymienionych w załącznikach do ustawy informacji/oznakowania, zgodnie z rozporządzeniem wykonawczym Komisji Europejskiej (UE) 2020/2151 z dnia 17 grudnia 2020 r., o:
- a) odpowiednich metodach gospodarowania odpadami w przypadku tego produktu lub niewskazanych sposobach unieszkodliwiania odpadów w przypadku tego produktu – zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami; oraz
- b) obecności tworzyw sztucznych w tych produktach i o wynikającym z tego negatywnym wpływie na środowisko zaśmiecania lub innych nieodpowiednich sposobów unieszkodliwiania odpadów w przypadku tych produktów.
- Dotyczyć to będzie następujących produktów:
- podpasek higienicznych, tamponów oraz aplikatorów do tamponów;
 - chusteczek nawilżanych, tj. uprzednio nawilżonych chusteczek przeznaczonych do higieny osobistej i uprzednio nawilżonych chusteczek do użytku domowego;
 - wyrobów tytoniowych z filtrami i filtrów sprzedawanych do używania z wyrobami tytoniowymi;
 - kubków na napoje.
- 4)** ustanowienie do końca 2024 r. (w odniesieniu do produktów objętych rozszerzoną odpowiedzialnością producenta przed dniem 4 lipca 2018 r. oraz wyrobów tytoniowych z filtrami i filtrów sprzedawanych osobno od 2023 r.) rozszerzonej odpowiedzialności producenta zgodnej z art. 8 i art. 8a dyrektywy 2008/98/WE.
- Obowiązek ten będzie dotyczyć:
- a) pojemników na posiłki, tj. pojemników takich jak pudełka, z pokrywką lub bez, stosowane w celu umieszczania w nich żywności, która:
- jest przeznaczona do bezpośredniego spożycia, na miejscu lub na wynos,
 - jest zazwyczaj spożywana bezpośrednio z pojemnika, oraz
 - jest gotowa do spożycia bez dalszej obróbki, takiej jak przyrządzenie, gotowanie czy podgrzewanie,
 - w tym pojemniki na posiłki typu fast food lub na inne posiłki gotowe do bezpośredniego spożycia, z wyjątkiem pojemników na napoje, talerzy oraz paczek i owijek zawierających żywność;
- b) paczek i owijek wykonanych z elastycznych materiałów zawierających żywność przeznaczoną do bezpośredniego spożycia z paczki lub owijki bez żadnej dalszej obróbki;
- c) pojemników na napoje o pojemności do trzech litrów, tj. pojemników stosowanych do przechowywania napojów, takich jak butelki na napoje, w tym ich zakrętki i wieczka, oraz wielomateriałowe opakowania na napoje, w tym ich zakrętki i wieczka, ale nie szklane lub metalowe pojemniki na napoje, których zakrętki i wieczka wykonane są z tworzyw sztucznych;
- d) kubków na napoje, w tym ich pokrywki i wieczka;
- e) lekkich plastikowych toreb na zakupy;
- f) chusteczek nawilżanych, tj. uprzednio nawilżonych chusteczek przeznaczonych do higieny osobistej i uprzednio nawilżonych chusteczek do użytku domowego (bez kosztów sprzątnięcia);
- g) balonów, z wyjątkiem balonów do użytku przemysłowego lub innych profesjonalnych zastosowań, które to balony nie są rozprowadzane wśród konsumentów (bez kosztów sprzątnięcia);
- h) wyrobów tytoniowych z filtrami i filtrów sprzedawanych do używania z wyrobami tytoniowymi (dodatkowo koszty zbierania w miejscach publicznych, tj. koszty infrastruktury co oznacza np. specjalne pojemniki na niedopałki w miejscach publicznych);
- i) narzędzi połowowych.
- W celu realizacji tego obowiązku w projekcie ustawy na przedsiębiorców wprowadzających do obrotu ww. produkty jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych i na przedsiębiorców wprowadzających do obrotu narzędzia połowowe zawierające tworzywa sztuczne wprowadzono obowiązek ponoszenia kosztów związanych z wprowadzanymi przez nich produktami.

Finansowanie obejmuje: prowadzenie publicznych kampanii edukacyjnych, sprzątanie, uprzątnięcie, transport i przetwarzanie odpadów powstałych z wprowadzonych przez nich produktów, gromadzenie danych i sprawozdawczość nt. wprowadzonych przez nich do obrotu produktów, a także zbieranych i przetwarzanych odpadów powstałych z tych produktów.

Ponadto, dodano obowiązek dla przedsiębiorców wprowadzających do obrotu produkty jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych wymienione w załączniku nr 9 do ustawy. I tak przedsiębiorcy wprowadzający do obrotu produkty wymienione w sekcji I i III tegoż załącznika zostali zobowiązani do sfinansowania kosztów zbierania odpadów w przypadku tych produktów, które są pozostawione w miejscach publicznych, w tym kosztów utworzenia i utrzymania tych systemów, transportu tych odpadów i ich przetworzenia.

Z kolei przedsiębiorcy wprowadzający do obrotu produkty wymienione w sekcji II tegoż załącznika zostali zobowiązani do sfinansowania kosztów uprzątnięcia oraz transportu i przetwarzania odpadów powstałych z produktów takiego samego rodzaju jak odpady powstałe z produktów.

Przez miejsca publiczne rozumie się miejsca ogólnodostępne, gdzie ustawione są kosze na odpady a więc min.: kosze usytuowane na chodnikach, skwerach, dworcach, alejach handlowych, przed budynkami użyteczności publicznej, parkach czy przy plażach.

Maksymalne stawki opłaty w tym zakresie wynoszą: 0,20 zł za 1 kg oddzielnie dla każdego rodzaju wprowadzonego do obrotu produktu wymienionego w załączniku nr 9 sekcja I oraz 0,05 zł za 1 sztukę produktu wymienionego w załączniku nr 9 do ustawy sekcja II i III. Rzeczywiste stawki zostaną określone w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw klimatu.

Ponadto, określono sposób obliczania tej opłaty jako iloczyn obowiązującej stawki oraz liczby tych produktów wprowadzonych do obrotu w roku kalendarzowym. Przedsiębiorcy wprowadzający do obrotu te produkty przekazywać będą środki na rachunek bankowy właściwego marszałka województwa, a ten z kolei na rachunek Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Zostali oni również zobowiązani do przygotowania sprawozdania o wysokości środków przeznaczonych na sfinansowanie kosztów zbierania odpadów powstałych z wprowadzonych przez nich do obrotu produktów.

W projekcie wprowadzono także przepisy dające producentom możliwość do wyznaczenia autoryzowanego przedstawiciela, który może przejąć, w drodze pisemnej umowy, i wykonywać na terytorium kraju ich obowiązki wynikające z tej ustawy. Wprowadzono także obowiązek wyznaczenia upoważnionego przedstawiciela w przypadku, gdy przedsiębiorca ma siedzibę/miejsce zamieszkania na terytorium kraju a sprzedaje produkty jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych wymienione w załączniku nr 9 do ustawy lub narzędzia połowowe zawierające tworzywa sztuczne na terytorium innego państwa członkowskiego. Taki przedstawiciel wykonuje obowiązki producenta na terytorium innego państwa członkowskiego.

5) wprowadzenie środków w celu informowania konsumentów oraz zachęcania ich do odpowiedzialnego zachowania, by zmniejszyć zaśmiecenie pochodzące z produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych. Przedsiębiorcy wprowadzający do obrotu produkty jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych oraz narzędzia połowowe zawierające tworzywa sztuczne zostali zobowiązani do prowadzenia publicznych kampanii edukacyjnych przez:

- przeznaczenie w terminie do dnia 1 marca roku następującego po roku, którego dotyczy opłata na publiczne kampanie edukacyjne, lub
- wniesienie na odrębny rachunek bankowy właściwego urzędu marszałkowskiego w terminie do dnia 15 marca roku następującego po roku, którego dotyczy opłata na publiczne kampanie edukacyjne

- opłaty, obliczonej jako iloczyn stawki, określonej w ustawie, oraz masy lub liczby wprowadzonych do obrotu w roku kalendarzowym, którego dotyczy opłata, produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych wymienionych w załączniku nr 10 do ustawy w pkt 5–9 lub zawierających tworzywa sztuczne narzędzi połowowych. Stawki tej opłaty wynoszą odpowiednio:

- 1) 0,05 zł za 1 kg wprowadzonego do obrotu produktu wymienionego w załączniku nr 10 pkt 8,
- 2) 0,02 zł za 1 sztukę za 1 sztukę wprowadzonych do obrotu produktów wymienionych w załączniku nr 10 do ustawy pkt 5–7 oraz pkt 9 oraz narzędzi połowowych zawierających tworzywa sztuczne. W przypadku wyrobów tytoniowych, chusteczek higienicznych i podpasek higienicznych, tamponów i aplikatorów do tamponów, za produkty jednostkowe uznaje się łącznie produkty umieszczone w opakowaniach jednostkowych, w których oferowane są te produkty użytkownikom końcowym.

Ponadto, przedsiębiorca wprowadzający do obrotu wyroby tytoniowe zawierające tworzywa sztuczne oraz filtry

zawierające tworzywa sztuczne sprzedawane do używania z wyrobami tytoniowymi wykonuje obowiązek prowadzenia publicznych kampanii edukacyjnych wyłącznie poprzez wniesienie opłaty.

Należy podkreślić, że produkty jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych wymienione w pkt 1–4 załącznika nr 10 do projektowanej ustawy w zakresie prowadzenia publicznych kampanii edukacyjnych zostaną objęte oddzielnym projektem – zmianą ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi, nad którym równolegle trwają prace legislacyjne.

Marszałek województwa został zobowiązany do prowadzenia odrębnego rachunku bankowego w celu gromadzenia tych środków, które powiększone o przychody z oprocentowania rachunku bankowego, marszałek województwa przekazuje, w terminie 30 dni po upływie każdego kwartału, na rachunek bankowy Narodowego Funduszu. Rozliczenie wykonania obowiązku prowadzenia publicznych kampanii edukacyjnych następuje na koniec roku kalendarzowego a podmioty zobowiązane do jego wykonania, które samodzielnie go wykonują, zobowiązane są składać sprawozdanie o wysokości środków przeznaczonych na publiczne kampanie edukacyjne w ramach rocznego sprawozdania, o którym mowa w art. 73 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o *odpadach*. Publiczne kampanie edukacyjne powinny uwzględniać informowanie konsumentów o:

- 1) dostępności alternatywnych produktów wielokrotnego użytku, systemów ponownego użycia i metod gospodarowania odpadami w przypadku produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych wymienionych w załączniku nr 10 do ustawy w pkt 5-9 i narzędzi połowowych zawierających tworzywa sztuczne oraz na temat najlepszych praktyk w zakresie należytego gospodarowania odpadami;
- 2) wpływie na środowisko, w szczególności środowisko morskie, zaśmiecania oraz nieodpowiedniego unieszkodliwiania odpadów w przypadku tych produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych i narzędzi połowowych zawierających tworzywa sztuczne;
- 3) wpływu na sieci kanalizacyjne nieodpowiednich sposobów unieszkodliwiania odpadów w przypadku produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych.

Powyższy obowiązek dotyczy następujących produktów:

- a) lekkich plastikowych toreb na zakupy,
 - b) chusteczek nawilżanych, tj. uprzednio nawilżonych chusteczek przeznaczonych do higieny osobistej i uprzednio nawilżonych chusteczek do użytku domowego,
 - c) balonów, z wyjątkiem balonów do użytku przemysłowego lub innych profesjonalnych zastosowań, które to balony nie są rozprowadzane wśród konsumentów,
 - d) wyrobów tytoniowych z filtrami i filtrów sprzedawanych do używania z wyrobami tytoniowymi,
 - e) podpasek higienicznych, tamponów oraz aplikatorów do tamponów,
 - f) narzędzi połowowych.
- 6) wprowadzenie obowiązku prowadzenia ewidencji i sprawozdawczości w zakresie produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych oraz narzędzi połowowych zawierających tworzywa sztuczne.

W projektowanej ustawie zobowiązano przedsiębiorców prowadzących jednostki handlowe i gastronomiczne, w których są oferowane opakowania jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych lub produkty w opakowaniach jednorazowych z tworzyw sztucznych, objęte opłatą, do prowadzenia oddzielnie dla każdej jednostki ewidencji, w postaci papierowej lub elektronicznej, liczby nabytych i wydanych nabywcom końcowym odpowiednio opakowań jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych lub produktów w opakowaniach jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych, w danym roku kalendarzowym. Nałożono również na tych przedsiębiorców obowiązek przechowywania ewidencji przez okres 5 lat. Projektowane przepisy wprowadzają obowiązek złożenia sprawozdania przez ww. przedsiębiorców o liczbie nabytych i wydanych nabywcom końcowym produktów objętych opłatą. Dane z tych sprawozdań służyć będą realizacji obowiązku nałożonego na Polskę przepisami dyrektywy 2019/904 tj. obowiązku przekazywania Komisji Europejskiej sprawozdania dotyczącego zmniejszenia stosowania produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych zawartych w załączniku nr 6 do ustawy, objętych obowiązkiem zmniejszenia stosowania.

Również przedsiębiorców wprowadzających do obrotu narzędzia połowowe zawierające tworzywa sztuczne zobowiązano do prowadzenia ewidencji masy wprowadzanych do obrotu narzędzi połowowych oraz masy zebranych zawierających tworzywa sztuczne narzędzi połowowych stanowiących odpady. Ponadto, zostali oni zobowiązani do osiągnięcia do dnia 31 grudnia 2030 r. minimalnego rocznego poziomu zbierania zawierających tworzywa sztuczne narzędzi połowowych stanowiących odpady, który został określony na maksymalnym poziomie 30%. Poziomy zbierania, o których mowa powyżej, w poszczególnych latach do końca 2030 r. zostały zawarte w art. 8d projektowanej ustawy.

Projektowana ustawa zawiera także przepisy karne za nieprzestrzeganie jej przepisów, a także przepisy określające wysokość administracyjnych kar pieniężnych nakładanych na podmioty za nieprzestrzeganie przepisów tejże ustawy. Rozwiązania zawarte w projekcie ustawy w całości implementują przepisy prawa europejskiego zawarte w dyrektywie 2019/904.

Z kolei część z definicji zawartych w projekcie zmiany ustawy z dnia 11 maja 2001 r. *o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej* została zmieniona w tym projekcie w celu ujednoczenia terminów i zastąpienia „wprowadzających lub wprowadzanych na terytorium kraju” terminem „wprowadzających lub wprowadzanych do obrotu”.

Problematyka rozszerzonej odpowiedzialności producenta (ROP) dotycząca selektywnego zbierania do celów recyklingu w części F załącznika (wprowadzenie kaucyjnego systemu zbiórki butelek) (art. 9 dyrektywy) jest przedmiotem prac w ramach odrębnego procesu legislacyjnego i zostanie wprowadzona w ramach projektu ustawy *o zmianie ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi*, nad którą trwają obecnie prace.

Osiągnięcie celu proponowanej regulacji nie jest możliwe za pomocą innych środków niż uchwalenie ustawy.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

We **Francji** na początku 2019 r. wprowadzono dobrowolny system partycypacyjny producentów pojemników polistyrenowych przeznaczonych do żywności, w celu podejmowania środków służących zwalczaniu i redukcji odpadów z tworzyw sztucznych. Ponadto, we Francji zakaz wprowadzania niektórych jednorazowych wyrobów z tworzyw sztucznych został już częściowo wprowadzony na mocy ustawy na rzecz zrównoważenia relacji handlowych Egalim z 2018 r.

W **Japonii** przyjęto „Strategię recyklingu i odzysku surowców tworzyw sztucznych”, która zakłada m.in.: wprowadzenie opłat za wszelkiego rodzaju pojemniki oraz opakowania z tworzyw sztucznych jednorazowego użytku. Takie rozwiązanie ma na celu: zmianę stylu życia konsumentów i zachęcenie ich do korzystania z produktów wielokrotnego użycia, osiągnięcie do 2030 roku poziomu 60% ponownie użytych lub poddanych recyklingowi pojemników i opakowań z tworzyw sztucznych, zastąpienie w tych przypadkach, gdy to możliwe, tworzyw sztucznych materiałami papierowymi, tworzywami biokompostowalnymi bądź innymi tworzywami przyjaznymi środowisku, wprowadzenie do obiegu lżejszych niż dotychczas produktów z tworzyw sztucznych jednorazowego użytku lub też zastąpienie jednorazowych produktów produktami wielorazowego użytku. W Japonii prowadzone są badania opinii publicznej mające zobrazować podejście konsumentów do rozważanych obecnie rozwiązań ukierunkowanych na ograniczenie wykorzystania produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych. Ich wyniki jasno wskazują, że japońskie społeczeństwo zdaje sobie sprawę ze zbyt dużego ich wykorzystania i jest gotowe do współpracy w zakresie wprowadzania regulacji mających na celu ich ograniczenie.

W czerwcu 2019 r. Japonia ogłosiła, podczas szczytu G-20, „Strategię recyklingu i odzysku surowców tworzyw sztucznych”, która zakłada m.in.:

- wprowadzenie w 2020 roku opłat za rozdawane dotychczas za darmo torby do pakowania zakupów;
- opracowanie do 2025 technologii umożliwiających ponowne wykorzystanie produktów z tworzyw sztucznych bądź ich recykling;
- osiągnięcie do 2030 roku poziomu 60% ponownie użytych lub poddanych recyklingowi pojemników i opakowań z tworzyw sztucznych;
- redukcję o 25% do roku 2030 emisji gazów cieplarnianych pochodzących ze spalania produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych;
- doprowadzenie do ponownego wykorzystania wszystkich odpadów z tworzyw sztucznych do 2035 roku (łącznie z odpadami poddawanymi obróbce termicznej).

W **USA** w 2019 r. planowano przedstawić w Kongresie (przez senatora Toma Udalla (D-NM) i kongresmana Adama Lowenthala (D-CA)) projektu ustawy na poziomie federalnym, który zakłada wprowadzenie zakazu używania styropianu m.in. w opakowaniach do żywności i opakowaniach do transportu. Natomiast na poziomie stanowym funkcjonują różne rozwiązania, np. w stanie Vermont, oprócz toreb z tworzyw sztucznych, wprowadzono również ograniczenia na słomki jednorazowe i pojemniki z polistyrenu (<https://www.vnews.com/Vermont-now-has-nation-s-broadest-single-use-plastics-ban-26388536>). W miastach Miami Beach (Floryda), Monmouth Beach (New Jersey), Nowym Jorku oraz hrabstwach Oakland i Berkeley (Kalifornia) zostały wprowadzone zakazy używania słomek jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych. W wielu miastach (np. Seattle, Honolulu, Chicago, Bostonie, Filadelfii, Waszyngtonie, Portland, Nowym Jorku, San Francisco, Santa Monica) oraz hrabstwach (np. Montgomery w Maryland, Los Angeles, Santa Clara, Santa Cruz,

San Mateo, Orange, Marin i Monterey w Kalifornii) wprowadzono zakazy używania styropianu. W Kalifornii podjęto jedynie nieudaną próbę wprowadzenia takich rozwiązań. W 2010 r. w San Francisco została wprowadzona opłata doliczana do ceny papierosów sprzedawanych w mieście w wysokości 0,20 USD od paczki papierosów, co miało zniechęcać do zakupów wyrobów tytoniowych i pośrednio przyczyniać się do zmniejszenia liczby niedopałków papierosów wyrzucanych na ziemię. Powyższa opłata wspiera również kampanię edukacji publicznej ukierunkowaną na problem odpadów papierosowych oraz jest przeznaczana na pokrywanie kosztów oczyszczania miasta. W 2019 r. została ona podniesiona do 85 centów (w związku ze wzrostem kosztów oczyszczania miasta).

Włochy, jako pierwszy kraj UE, wprowadziły od 1 stycznia 2019 r. zakaz wytwarzania i sprzedaży na terytorium kraju patyczków higienicznych wykonanych z tworzyw sztucznych lub z innych materiałów nieulegających biodegradacji i nienadających się do kompostowania. Naruszenie zakazu podlega karze grzywny w wysokości od 2500 EUR do 25000 EUR, która może zostać zwiększona aż do czterokrotnej wartości jej maksymalnego wymiaru. Dotyczy to naruszenia zakazu znaczącej ilości patyczków higienicznych lub jeżeli wartość towaru przekracza 20% obrotów podmiotu odpowiedzialnego za naruszenie. W przypadku powtórnego naruszenia zakazu działalność produkcyjna zawieszana jest na okres co najmniej dwunastu miesięcy. Należy podkreślić, że Włochy są zarazem największym w Europie producentem naczyń, sztućców i słomek z tworzyw sztucznych (mowa o ponad 30 podmiotach zatrudniających około 3000 pracowników i łącznych obrotach przekraczających 1 mld EUR).

Dotychczas Estonia, Hiszpania, Włochy, Cypr, Luksemburg, Malta, Austria, Polska oraz Słowenia nie notyfikowały jeszcze Komisji Europejskiej implementacji dyrektywy 2019/904.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Wytwórcy produktów z tworzyw sztucznych objętych przepisami dyrektywy	Według GUS/EUROSTAT jest to ok. 7 tys. Firm, a według analiz PlasticsEurope aktywnych podmiotów jest ok. 2,5 tys-3 tys. Z tej liczby producenci wyspecjalizowani w produkcji opakowań jednorazowych i innych wyrobów SUP to ok. 100 podmiotów	Plastic Europe/GUS	Zaprzestanie produkcji niektórych wyrobów z tworzyw sztucznych objętych zakazem wprowadzania do obrotu wymienionych w części B załącznika do dyrektywy oraz ograniczenie produkcji produktów określonych w części A załącznika do dyrektywy. Spowoduje to konieczność zmiany profilu działalności producentów tych produktów – przebranżowienie. W przypadku produkcji pozostałych produktów objętych przepisami dyrektywy przedsiębiorcy będą musieli dostosować do nowych wymagań np. oznakowanie produktów, upowszechnić wiedzę czy zorganizować zbieranie, transport i zagospodarowanie odpadów powstałych w miejscach publicznych. Dyrektywa weszła w życie w lipcu 2019 r. Przedsiębiorcy wiedzą, że będą zmiany związane z zakazem czy ograniczeniem stosowania, jak też innymi obowiązkami dotyczącymi produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych, wynikającymi z implementacji dyrektywy 2019/904 17.10.2019 r. w Ministerstwie Środowiska odbyło się

			spotkanie z przedstawicielami zainteresowanych branż, w którym uczestniczyło ponad 80 osób.
Producenci biodegradowalnych tworzyw	Brak danych	-	Możliwe zwiększenie zapotrzebowania na tworzywa biodegradowalne w związku z zapotrzebowaniem na produkty alternatywne.
Producenci biodegradowalnych produktów – odpowiedników wyrobów zakazanych dyrektywą	Brak danych	-	Możliwe zwiększenie zapotrzebowania na jednorazowe produkty wykonane z alternatywnych dla plastiku tworzyw i produkty wielorazowego użytku.
Podmioty wprowadzające opakowania i produkty w opakowaniach do obrotu	37 057	Dane Urzędów Marszałkowskich	Wprowadzenie zmian w procesie produkcji związanych z np. wykorzystaniem tworzyw z recyklingu i przymocowanymi nakrętkami do napojów.
Producenci tytoniu	Brak danych	-	Konieczność dostosowania do wymogów wynikających z rozszerzonej odpowiedzialności producenta i ponoszenia kosztów z tym związanych min. prowadzenie kampanii edukacyjnych, dostosowanie oznakowania, zorganizowanie zbierania odpadów powstających z produktów tytoniowych z miejsc publicznych
Rybacy (morscy)	Właściciele 825 statków rybackich	rejestr statków rybackich, prowadzony przez ministra właściwego do spraw rybołówstwa (stan na 31 lipca 2019 r.)	Edukacja i zachęcanie rybaków do dostarczania ich narzędzi połowowych stanowiących odpady na ląd.
Konsumenci	38 411 148 osób	GUS (Bank Danych Lokalnych dane za 2018 r.)	Zmiana zachowań konsumenckich polegających na nabywaniu produktów jednorazowych z tworzyw biodegradowalnych lub produktów wielorazowego użytku. Partycypacja w kosztach wprowadzonych zmian w przypadku korzystania z produktów jednorazowych wykonanych z tworzyw sztucznych.
Wojewódzkie Inspektoraty Inspekcji Handlowej	16	https://www.uokik.gov.pl/wazne_adresy.php#faq595	Przeprowadzanie standardowych kontroli punktów sprzedaży towarów lub produktów.
Wojewódzkie Inspektoraty Ochrony Środowiska	16	https://www.gios.gov.pl/pl/inne/wojewodzkie-inspektoraty-ochrony-srodowiska	Przeprowadzanie kontroli realizacji obowiązków przez przedsiębiorców wynikających z projektowanych rozwiązań
Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i	1	-	Zwiększenie przychodów zobowiązania wieloletniego

Gospodarki Wodnej			odpadowego i w konsekwencji zwiększenie wysokości środków przeznaczonych na dofinansowanie przedsięwzięć i zadań związanych z gospodarowaniem odpadami i zapobieganiem powstawaniu odpadów.
Marszałkowie Województw	16	-	Prowadzenie odrębnych rachunków na opłaty przekazywane przez przedsiębiorców wynikające z przepisów ustawy (opłata od jednostek gastronomicznych i handlowych pobierana od nabywców opakowań i produktów w opakowaniach jednorazowego użytku z tworzywa sztucznego, środki na pokrycie kosztów sprzątania i uprzątnięcia produktów objętych ROP (załącznik nr 8 do ustawy), środki na publiczne kampanie edukacyjne czy opłata produktowa za brak minimalnych poziomów zbierania zawierających tworzywa sztuczne narzędzi połowowych stanowiących odpady.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt ustawy nie był przedmiotem pre-konsultacji. Natomiast 17 października 2019 r. w ówczesnym Ministerstwie Środowiska odbyło się spotkanie konsultacyjne, podczas którego omawiano wyzwania i szanse, jakie stoją przed wszystkimi zainteresowanymi stronami w związku z koniecznością wdrożenia przepisów dyrektywy.

W ramach konsultacji publicznych, których termin został przedłużony z 21 do 35 dni, projekt został skierowany do następujących podmiotów:

1) Producenci tworzyw sztucznych i produktów z tworzyw sztucznych

- a) CAN-PACK S.A. canpack@canpack.eu
- b) British American Tobacco Polska Trading Sp. z o.o. andrzej.kornatowski@bat.com
- c) Stowarzyszenie Producentów Tworzyw Sztucznych Plastics Europe Polska info.pl@plasticseurope.org
- d) ALPLA Opakowania z Tworzyw Sztucznych Sp. z o.o. office-zywiec@alpla.com
- e) IPC Polska Sp. z o.o. ipcpolska@ipcpolska.pl
- f) International Plastic Polska Sp. z o.o. biuro@ippl.pl
- g) Imperial Tobacco Polska S.A. karolina.bursa-moczulska@pl.imptob.com
- h) Polskie Stowarzyszenie Przemysłu Tytoniowego pspt@pspt.org.pl
- i) Tobacco Trading International Poland sp. z o.o. biuro@ttipoland.pl
- j) Krajowe Stowarzyszenie Przemysłu Tytoniowego kspt@kspt.org.pl, magdalena.wlodarczyk@kspt.org.pl
- k) Philip Morris Polska Distribution Sp. z o.o., PMPLBiuroPrasowe@pmi.com
- l) Fundacja ProKarton biuro@prokarton.org
- m) ZELAN Sp. z o.o. tomasz.zwoniarski@zelan.pl
- n) Polski Związek Przetwórców Tworzyw Sztucznych office@tworzywa.org.pl
- o) Grupa INCO S.A. Laboratorium Badawczo-Rozwojowe kontakt@inco.pl
- p) Japan Tobacco International Polska warsaw@jti.com
- q) Kompol Torby Reklamowe i Opakowania Foliowe kompol@kompol.pl

- r) Indorama Ventures Poland Sp. z o.o. sekretariat@pl.indorama.net
- s) PlastFarb Sp. z o.o. Sp. k. Toruń plast-farb@plast-farb.com
- t) ANWIL S.A. anwil@anwil.pl
- u) Polska Izba Przemysłu Chemicznego pipc@.org.pl
- v) Krajowa Izba Gospodarcza kig@kig.pl
- w) Polskie Stowarzyszenie Producentów Styropianu biuro@producencistyropianu.pl
- x) Stowarzyszenie Producentów Wełny Mineralnej: Szklanej i Skalnej biuro@miwo.pl

2) Producenci produktów alternatywnych do tworzyw sztucznych

- a) GreenTree biuro@greentree.com.pl
- b) ZOOMPACK Sp. z o.o. biuro@zoompack.pl
- c) Tetrapak sp. zoo. tetrapak.polska@tetrapak.com
- d) Synthos Group synthos-pl@synthosgroup.com
- e) Basf Polska Sp. z o.o. recepcja.basfpolska@basf.com
- f) Silbo Sp. z o.o. info@silbo.pl
- g) Stowarzyszenie Papierników Polskich info@spp.pl

3) Wprowadzający produkty w opakowaniach z tworzyw sztucznych i opakowania

- a) Polska Federacja Producentów Żywności Związek Pracodawców biuro@pfpz.pl
- b) Polskie Stowarzyszenie Przemysłu Kosmetycznego i Detergentowego biuro@kosmetyki-detergenty.pl
- c) Polski Związek Przemysłu Kosmetycznego biuro@kosmetyczni.pl
- d) Interseroh Organizacja Odzysku Opakowań S.A. biuro@interseroh.pl
- e) REKOPOL ORGANIZACJI ODZYSKU OPAKOWAŃ S.A. rekopol@rekopol.pl
- f) Konfederacja LEWIATAN recepcja@konfederacjalewiatan.pl
- g) Danone Sp. z o.o. recepcja.warszawa@danone.com
- h) Związek Pracodawców Przemysłu Opakowań i Produktów w Opakowaniach EKO-PAK biuro@eko-pak.biz
- i) CCR Polska Sp. z o.o. biuro@ccr.pl
- j) CASTORAMA Polska Sp. z o.o. pawel.gembara@castorama.pl
- k) IKEA Polska maciej.krzyckowski@ikea.com office.poland@IKEA.com
- l) GRUPA LOTOS lotos@grupalotos.pl, Karolina.Sutor@grupalotos.pl
- m) Carrefour Polska Sp. z o.o. wiktoria_plocha@carrefour.com
- n) ZPPP Browary Polskie biuro@browary-polskie.pl
- o) Stowarzyszenie Krajowa Unia Producentów Soków biuro@kups.org.pl
- p) Krajowa Izba Gospodarcza - Przemysł Rozlewniczy kigpr@kigpr.pl, prezes@kigpr.pl
- q) Związek Pracodawców Branży Elektroodpadów oraz Opakowań ElektroOdzysk biuro@elektro-odzysk.org.pl
- r) Polskie Stowarzyszenie Ochrony Roślin psor@psor.pl

4) Przedsiębiorcy z branży recyklingu

- a) Polska Izba Odzysku i Recyklingu Opakowań biuro@pioiro.pl
- b) Stowarzyszenie „Polski Recykling” sekretariat@polskirecykling.org
- c) Interseroh Polska Sp. z o.o. biuro@interseroh.pl
- d) PRT Radomsko Sp. z o.o. office@petrecyclingteam.eu
- e) Veolia Energia Polska S.A dariusz.mikolajczyk@veolia.com
- f) GreenTech Polska S.A. biuro@greentechpolska.pl
- g) WMB International Sp. z o. o. grzegorz.gieszczyk@wmbgroup.pl
- h) Grupa ENERIS info@eneris.pl
- i) Ogólnopolska Izba Gospodarcza Recyklingu biuro@oigr.pl
- j) REPLAS Recycling Plastics Spółka z o. o ak@replas.eu, dz@replas.eu
- k) FORS (Stowarzyszenie Forum Recyklingu Samochodów) biuro@fors.pl
- l) Klaster Gospodarki Odpadowej i Recyklingu biuro@klasterodpadowy.com

5) Inne podmioty (organizacje konsumenckie, organizacje handlu)

- a) Rada Krajowa Federacji Konsumentów sekretariat@federacja-konsumentow.org.pl
- b) Stowarzyszenie Konsumentów Polskich sekretariat@skp.pl
- c) Fundacja n/rz Odzysku Opakowań Aluminiowych RECAL recal@recal.pl
- d) Deloitte jpatorska@deloittece.com
- e) Green Management Group Sp. z o.o. info@gmgroup.biz
- f) Fundacja ProTerra Centrum Edukacji Ekologicznej dla Zrównoważonego Rozwoju biuro@pro-terra.pl
- g) CEC Government Relations mm@cecgr.com
- h) GOZ WORLD lukasz@goz.world
- i) Polska Organizacja Handlu i Dystrybucji pohid@pohid.pl
- j) TGE Towarowa Giełda Energii S.A. tge@tge.pl
- k) CSR Consulting aleksandra.kretkowska@csr-consulting.pl
- l) Centrum UNEP/GRID Warszawa maria.andrzejewska@gridw.pl
- m) Greenpeace CEE/Polska magdalena.figura@greenpeace.org
- n) CMS Law.Tax. tomasz.pietrzyk@cms-cmno.com
- o) Stowarzyszenie Klub Polskie Forum ISO 14000 M.Krawczyk@rekopol.pl
- p) KIG Przemysłu Spożywczego i Opakowań kig-ps@kig-ps.pl
- q) Kancelaria Domański Zakrzewski Palinka Maciej.Bialek@dzp.pl
- r) Krajowa Izba Gospodarki Odpadami biuro@kigo.pl
- s) Związek Pracodawców Gospodarki Odpadami biuro@zpggo.pl
- t) Młodzieżowa Rada Klimatyczna młodzieżowa.rada.klimatyczna@klimat.gov.pl
- u) WWF Polska kontakt@wwf.pl
- v) Uniwersytet Jagielloński Instytut Nauk o Środowisku sekretariat.inos@uj.edu.pl, m.grodzinska-jurczak@uj.edu.pl, a.krawczyk@doctoral.uj.edu.pl
- w) Uniwersytet Warszawski Wydział Zarządzania, wz@wz.uw.edu.pl
- x) Politechnika Warszawska, Katedra Chemii i Polimerów jostojska@ch.pw.edu.pl
- y) Politechnika Łódzka Wydział Chemiczny deanchem@adm.p.lodz.pl

W ramach opiniowania projekt został skierowany do następujących podmiotów:

- 1) Związek Miast Polskich biuro@zmp.poznan.pl
- 2) Związek Gmin Wiejskich RP biuro@zgwrp.pl
- 3) Unia Metropolii Polskich biuro@metropolie.pl
- 4) Miasto Wrocław and.sobolak@ekosystem.wroc.pl
- 5) Instytut Ochrony Środowiska sekretariat@ios.gov.pl
- 6) Instytut Ekologii Terenów Uprzemysłowionych ietu@ietu.pl
- 7) Polska Izba Gospodarki Odpadami biuro@pigo.org.pl, www.pigo.org.pl
- 8) Krajowa Izba Gospodarki Odpadami biuro@kigo.pl
- 9) Inspekcja Handlowa UOKIK uokik@uokik.gov.pl
- 10) Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej fundusz@nfosigw.gov.pl
- 11) Główny Inspektorat Ochrony Środowiska sekretariatgios@gios.gov.pl

Z uwagi na zakres regulacji projektu, który dotyczy problematyki samorządu terytorialnego, projekt podlega opiniowaniu przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Projekt ustawy został przekazany do zaopiniowania przez Radę Dialogu Społecznego w związku z ustawą z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232). Z uwagi na zakres projektu, który nie dotyczy praw i interesów związków pracodawców oraz zadań związków zawodowych projekt nie podlegał opiniowaniu przez reprezentatywne organizacje pracodawców i związki zawodowe. Jednak mając na uwadze, że członkami reprezentatywnej organizacji pracodawców wskazanej w pkt 3 lit. f powyżej są przedsiębiorstwa z branży przedsiębiorstw wprowadzających do obrotu produkty w opakowaniach z tworzyw sztucznych i opakowania, zasadne było przekazanie projektu do tych organizacji w ramach konsultacji publicznych.

Projekt nie podlega opiniowaniu, konsultacjom ani uzgodnieniom z organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym

z Europejskim Bankiem Centralnym.

Projekt ustawy, zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz wyniki konsultacji publicznych i opiniowania, zostały zamieszczone na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt zawiera przepisy techniczne w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.) i podlega notyfikacji technicznej Komisji Europejskiej. Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2019 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											Łącznie (0-10)	
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
Dochody ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST (marszałkowie województw)	-0	od 0 do 0,42+0,46	od 0 do 0,42+0,46	od 0 do 0,46	od 0 do 0,46	od 0 do 0,46	od 0 do 0,46	od 0 do 0,46	od 0 do 0,46	od 0 do 0,46	od 0 do 0,46	od 0 do 0,46	od 0 do 4,2+4,6
NFOŚiGW	0	od 0 do 21+23	od 0 do 21+23	od 0 do 21+23	od 0 do 21+23	od 0 do 21+23	od 0 do 21+23	od 0 do 21+23	od 0 do 21+23	od 0 do 21+23	od 0 do 21+23	od 0 do 21+23	od 0 do 210+230
Wydatki ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST (marszałkowie województw)	-0	od 0 do 0,42+0,46	od 0 do 0,42+0,46	od 0 do 0,46	od 0 do 0,46	od 0 do 0,46	od 0 do 0,46	od 0 do 0,46	od 0 do 0,46	od 0 do 0,46	od 0 do 0,46	od 0 do 0,46	od 0 do 4,2 + 4,6
NFOŚiGW	0	od 0 do 21+23	od 0 do 21+23	od 0 do 21+23	od 0 do 21+23	od 0 do 21+23	od 0 do 21+23	od 0 do 21+23	od 0 do 21+23	od 0 do 21+23	od 0 do 21+23	od 0 do 21+23	od 0 do 210+230
Saldo ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST (marszałkowie województw)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
NFOŚiGW	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania	Oplaty od wprowadzających produkty.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Brak jest danych dotyczących ilości wprowadzanych do obrotu produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych objętych przepisami projektowanej ustawy, co uniemożliwia dokonanie łącznej analizy kosztów dla wszystkich branż wynikających z nowych regulacji. Dane te stanowią tajemnicę handlową i nie są udostępniane przez branże. Brak tych danych uniemożliwia dokonanie odpowiednich wyliczeń na obecnym etapie prac nad projektem. Niezbędne do takich wyliczeń dane będą dopiero zbierane na podstawie przepisów projektowanej ustawy w ramach nakładanych na przedsiębiorców obowiązków sprawozdawczych. Planowane jest dokonanie pierwszych analiz po drugim okresie sprawozdawczym. Dostępne są jedynie dane szacunkowe dotyczące produktów tytoniowych oraz kubków

na napoje, co pozwoliło na dokonanie szacunkowej analizy w tym zakresie.

Opłaty za wprowadzanie produktów wymienionych w części A załącznika do dyrektywy (kubki na napoje z pokrywkami i wieczkami, a także pojemniki na posiłki, z pokrywkami lub bez). Obecnie brak jest dokładnych danych dotyczących ilości tego typu produktów, co uniemożliwia dokładne oszacowanie ewentualnych wpływów. Zakładając, że masa popularnych kubeczków z tworzyw sztucznych 100–500 ml waha się od 2,4g do 12 g/szt. i przyjmując, że przeciętna masa 1 sztuki wyrobu określonego w części A załącznika do dyrektywy wynosi 7 gr/szt., natomiast opłata za 1 szt. wyrobu wynosi 0,01 zł (co w przeliczeniu na Mg produktów daje około 1430 zł/Mg), oraz że rocznie na rynek wprowadzanych jest ok 15 000 Mg tego typu produktów (wg. szacunków PlasticsEurope Polska), to wpływy z tytułu tej opłaty mogłyby wynieść około 21 ml zł rocznie. Należy jednak wziąć pod uwagę, że szacunki te zakładają brak elastyczności popytu i 100% ściągłości należności. W rzeczywistości, biorąc pod uwagę doświadczenia dotyczące np. wpływów z opłat za jednorazowe torebki z tworzywa sztucznego wpływy te będą kilkukrotnie mniejsze niż szacunkowe maksymalne kwoty.

Należy jednak mieć na uwadze, że np. popularne 200 ml kubeczki w zależności od materiału, z jakiego zostały wykonane różnią się znacznie ceną. Wykonane z tworzyw sztucznych kosztują około 5 gr., z papieru około 14 gr., natomiast z biopolimeru PLA około 20 gr. Ustalenie opłaty jednostkowej na poziomie, który zbliży ostateczną cenę produktów z tworzyw sztucznych do ceny ich równoważników może spowodować pozytywny efekt ekologiczny, polegający na eliminacji tego typu produktów z obiegu i tym samym braku wpływów środków z tytułu tej opłaty.

Z uwagi na trudności związane z pozyskaniem szczegółowych danych nt. ilości odpadów powstałych z wyrobów tytoniowych oraz kosztów ich zagospodarowania przyjęto minimalną możliwą stawkę tej opłaty, na podstawie dostępnych szacunkowych danych. Projektowana ustawa określi jedynie maksymalną stawkę opłaty. Natomiast obowiązująca stawka zostanie określona w akcie wykonawczym do ustawy. W ramach prac nad rozporządzeniem planuje się przeprowadzić bardziej szczegółowe analizy w tym zakresie, które pozwolą na przyjęcie stawki odpowiadającej w sposób rzeczywisty kosztom zagospodarowania odpadów. Planowane obciążenia zostaną poniesione przez przedsiębiorców a ostatecznie środki zostaną przekazane do gmin i powinny zostać przeznaczone na zagospodarowanie odpadów powstających z produktów objętych przepisami projektowanej ustawy. Opłaty z tytułu zagospodarowania odpadów z wyrobów tytoniowych zbieranych z publicznych systemach zbierania – szacuje się, że w przypadku przyjęcia opłaty za paczkę wprowadzonych do obrotu wyrobów tytoniowych z filtrami i filtrów sprzedawanych do użytkowania z wyrobami tytoniowymi, zawierających tworzywa sztuczne, opłata od 1 paczki wyrobów tytoniowych wyniesie 0,01 zł co w przeliczeniu na wprowadzone do obrotu ilości papierosów, w oparciu o uzyskane szacunkowe dane, wyniesie 23 100 000 zł. W przypadku chusteczek nawilżanych i balonów brak jest danych o ilościach wprowadzonych do obrotu, jak również o ilościach zebranych odpadów powstałych z tych produktów.

W stosunku do pozostałych produktów objętych opłatami brak jest możliwości wyliczenia nawet szacunkowych danych z uwagi na brak danych wyjściowych o ilości tych produktów.

Marszałkowie województw otrzymają 2% z opłaty z przeznaczeniem na koszty administracyjne. Podział środków z tytułu opłaty mającej na celu zmniejszenie stosowania niektórych produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych, jak również opłaty z tytułu zagospodarowania odpadów powstałych z produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych pozostawionych w publicznych systemach zbierania, uwzględnia dochód samorządu województwa w wysokości 2% z wpływów z tych opłat, co oznacza dochód w pierwszym roku funkcjonowania dla wszystkich 16 urzędów marszałkowskich w wysokości 8,8 mln zł, z przeznaczeniem na obsługę systemu poboru i egzekucji tych opłat. Pozostała część środków będzie przekazywana na wyodrębniony rachunek NFOŚiGW z przeznaczeniem na

zadania wynikające z projektowanej ustawy.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa	-	-	-	-	-	-	-
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	-	-	-	-	-	-	-
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	-	-	-	-	-	-	-
	Osoby niepełnosprawne i starsze	-	-	-	-	-	-	-
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Producenci produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych objętych zakazem będą zmuszeni zmienić profil swojej działalności. Dyrektywa weszła w życie w lipcu 2019 r. Przedsiębiorcy wiedzą, że będą zmiany związane z zakazem czy ograniczeniem stosowania, jak też innymi obowiązkami dotyczącymi produktów jednorazowego użytku z tworzywa sztucznego, wynikającymi z transpozycji dyrektywy 2019/904. W dniu 17.10.2019 r. w ówczesnym Ministerstwie Środowiska odbyło się spotkanie z przedstawicielami zainteresowanych branż, w którym uczestniczyło ponad 80 osób. Podmioty, które zamierzają zmienić profil swojej działalności, miały czas na zmianę przedmiotu prowadzonej działalności.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Proponowane rozwiązania będą wywierać wpływ na działalność przedsiębiorców, z uwagi na zmianę modelu finansowania gospodarowania odpadami powstałymi z produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych. Ciężar finansowania systemu zostanie przeniesiony z mieszkańców na wprowadzających produkty w opakowaniach. Przedsiębiorcy, którzy zaprzestaną produkcji niektórych produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych objętych zakazem, chcąc prowadzić dalej działalność produkcyjną będą musieli się przebranżowić. Dyrektywa weszła w życie w lipcu 2019 r. Przedsiębiorcy wiedzą, że będą zmiany związane z zakazem czy ograniczeniem stosowania, jak też innymi obowiązkami dotyczącymi produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych, wynikającymi z transpozycji dyrektywy 2019/904. W dniu 17.10.2019 r. w ówczesnym Ministerstwie Środowiska odbyło się spotkanie z przedstawicielami zainteresowanych branż, w którym uczestniczyło ponad 80 osób. Podmioty, które zamierzają zmienić profil swojej działalności, mieli czas na zmianę przedmiotu prowadzonej działalności.						
	rodzina, obywatele, w tym osoby niepełnosprawne i starsze, oraz gospodarstwa domowe	Należy spodziewać się, że część rozwiązań np. zakaz wprowadzania niektórych produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych spowoduje zmiany zachowań konsumentów przez odejście od używania produktów jednorazowych na rzecz np. produktów wielorazowego użytku lub produktów jednorazowego użytku z alternatywnych materiałów (papieru, skrobi, otrąb)						
	-	-						
Niemierzalne	-	-						
	-	-						
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Z uwagi na to, że opłata za zagospodarowanie produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych jest nowym instrumentem ekonomicznym w chwili obecnej nie jest możliwe rzeczywiste oszacowanie jej oddziaływania na poszczególne przedsiębiorstwa. Podział skutków finansowych związanych z tą opłatą pomiędzy duże, mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa może być zbliżony do udziału poszczególnych przedsiębiorstw w tworzeniu PKB. Zgodnie z raportem <i>PARP Małe i średnie przedsiębiorstwa w Polsce 2018</i> , udział przedsiębiorstw w tworzeniu PKB wyniósł 74%, w których udział mikroprzedsiębiorstw wyniósł 31%, małych przedsiębiorstw 8%, średnich przedsiębiorstw 11% oraz dużych przedsiębiorstw 24%. W związku z powyższym udział poszczególnych przedsiębiorstw w tworzeniu PKB w sektorze przedsiębiorstw wyniósł odpowiednio 41,89%, 10,81%, 14,87% oraz 32,43%.							
	W związku z koniecznością wprowadzenia przepisów dyrektywy, która nie przewiduje zwolnień dla MŚP brak jest w projektowanych przepisach możliwości ograniczenia obowiązków administracyjnych w odniesieniu do przedsiębiorców MŚP. Zakłada się, że wpływy z tytułu opłaty za zagospodarowanie odpadów powstałych z produktów							

jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych, które zostaną przekazane gminom, przyczynią się do zmniejszenia obciążenia finansowego obywateli z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi ponoszonymi na rzecz gmin. Skutki będą znane najwcześniej w 2023 r. Niemniej jednak część kosztów związanych z wdrożeniem przepisów dyrektywy może zostać ostatecznie przeniesiona na konsumentów w cenie produktu.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

tak
 nie
 nie dotyczy

zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczacji.

tak
 nie
 nie dotyczy

Komentarz:

Przedsiębiorcy wprowadzający do obrotu produkty objęte projektowaną ustawą zostali zobowiązani do sprawozdawania informacji nt. ilości wprowadzonych produktów. W projektowanej ustawie zobowiązano przedsiębiorców prowadzących jednostki handlowe i jednostki gastronomiczne, w których są oferowane produkty jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych lub produkty w opakowaniach jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych, objęte opłatą, do prowadzenia ewidencji, w postaci papierowej lub elektronicznej, liczby nabytych i wydanych w danym roku kalendarzowym nabywcom końcowym odpowiednio opakowań jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych lub posiłków w opakowaniach jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych. Ponadto, doprecyzowano, że przedsiębiorca prowadzący więcej niż jedną ww. jednostkę handlu detalicznego, jednostkę handlu hurtowego lub jednostkę gastronomiczną prowadzi ewidencję oddzielnie dla poszczególnych jednostek. Nałożono również na tych przedsiębiorców obowiązek przechowywania ewidencji przez okres 5 lat. Projektowane przepisy wprowadzają obowiązek złożenia sprawozdania przez ww. przedsiębiorców o liczbie nabytych i wydanych końcowemu nabywcy produktów objętych opłatą, co służy realizacji obowiązku nałożonego na Polskę przepisami dyrektywy 2019/904 tj. obowiązku przekazywania Komisji Europejskiej sprawozdania dotyczącego zmniejszenia stosowania produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych zawartych w załączniku nr 6 do ustawy, objętych obowiązkiem zmniejszenia stosowania. Także przedsiębiorców wprowadzających do obrotu narzędzia połowowe zawierające tworzywa sztuczne zobowiązano do prowadzenia ewidencji masy wprowadzanych do obrotu narzędzi połowowych i zawierających tworzywa sztuczne zebranych narzędzi połowowych stanowiących odpady. Ponadto, wskazano rodzaje działalności, które podlegają wpisowi do rejestru, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach. I tak, podlega temu obowiązkowi przedsiębiorca prowadzący działalność polegającą na:

- wytwarzaniu, imporcie lub wewnątrzwspólnotowym nabyciu produktów,
- wprowadzaniu do obrotu produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych lub narzędzi połowowych zawierających tworzywa sztuczne lub autoryzowani przedstawiciele,
- prowadzeniu jednostki handlu detalicznego, jednostki handlu hurtowego lub jednostki gastronomicznej – w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy,
- prowadzeniu działalności w zakresie odzysku lub recyklingu odpadów powstałych z produktów,
- eksporcie oraz wewnątrzwspólnotowej dostawie odpadów powstałych z produktów w celu poddania ich odzyskowi lub recyklingowi,
- prowadzeniu organizacji odzysku.

Dzięki temu wpisowi nastąpi uproszczenie nadzoru nad rynkiem odpadów powstałych z produktów jednorazowego użytku zawierających tworzywa sztuczne. Informacje dostępne w Bazie danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami, zwanej DBO, pozwolą na monitorowanie zawartych w ustawie celów.

Przepisy projektowanej ustawy nakładają obowiązek na przedsiębiorców wykonujących obowiązki samodzielnie do sporządzania sprawozdań zawierających informacje, o których mowa w art. 73 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach. Podmioty zobowiązane do złożenia sprawozdania mają obowiązek to uczynić do dnia 15 marca za poprzedni

rok kalendarzowy właściwemu marszałkowi województwa. Wskazano także obowiązek sprawozdawczy dla ministra właściwego do spraw klimatu, polegający na sporządzaniu i przekazywaniu Komisji Europejskiej sprawozdania o:

- a) masie wprowadzonych do obrotu w dany roku kalendarzowym jednorazowych produktów z tworzyw sztucznych wymienionych w załączniku nr 6 do ustawy,
- b) zmniejszeniu ilościowym stosowania wymienionych w załączniku nr 6 do ustawy produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych,
- c) masie zebranych i wprowadzonych do obrotu butelek na napoje jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych o pojemności do trzech litrów, w tym ich zakrętek i wieczek,
- d) masie wprowadzonych do obrotu w danym roku kalendarzowym narzędzi połowowych zawierających tworzywa sztuczne oraz masie zawierających tworzywa sztuczne zebranych narzędzi połowowych stanowiących odpady,
- e) danych dotyczących odpadów pochodzących ze stosowania wyrobów tytoniowych z filtrami zawierającymi tworzywa sztuczne i filtrów z tworzywa sztucznych sprzedawanych do używania z wyrobami tytoniowymi.

Polska będzie zobowiązana do przekazania Komisji Europejskiej przedmiotowego sprawozdania w ciągu 18 miesięcy od zakończenia roku sprawozdawczego.

Przedsiębiorcy wprowadzający do obrotu produkty jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych lub narzędzia połowowe zawierające tworzywa sztuczne zostali zobowiązani do prowadzenia publicznych kampanii edukacyjnych. Publiczne kampanie edukacyjne powinny uwzględniać informowanie konsumentów o:

- 1) dostępności alternatywnych produktów wielokrotnego użytku, systemów ponownego użycia i metod gospodarowania odpadami w przypadku produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych wymienionych w załączniku nr 10 do ustawy w pkt 5–9 i narzędzi połowowych zawierających tworzywa sztuczne oraz na temat najlepszych praktyk w zakresie należytego gospodarowania odpadami;
- 2) wpływu na środowisko, w szczególności środowisko morskie, zaśmiecania i innego nieodpowiedniego unieszkodliwiania odpadów w przypadku tych produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych i narzędzi połowowych zawierających tworzywa sztuczne;
- 3) wpływu na sieci kanalizacyjne nieodpowiednich sposobów unieszkodliwiania odpadów w przypadku produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych.

Przedsiębiorcy wprowadzający do obrotu produkty, którzy zobowiązali zostanie do prowadzenia publicznych kampanii edukacyjnych mają obowiązek przekazywania informacji o przeprowadzonych publicznych kampaniach edukacyjnych w ramach rocznego sprawozdania, o którym mowa w art. 73 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

Powyższy obowiązek dotyczy następujących produktów:

- a) lekkich plastikowych toreb na zakupy,
- b) chusteczek nawilżanych takich jak uprzednio nawilżone chusteczki przeznaczone do higieny osobistej i uprzednio nawilżone chusteczki do użytku domowego,
- c) balonów, z wyjątkiem balonów do użytku przemysłowego lub innych profesjonalnych zastosowań, które to balony nie są rozprowadzane wśród konsumentów,
- d) wyrobów tytoniowych z filtrami zawierającymi tworzywa sztuczne i filtrów z tworzyw sztucznych sprzedawanych do używania z wyrobami tytoniowymi,
- e) podpasek higienicznych, tamponów oraz aplikatorów do tamponów,
- f) narzędzi połowowych.

9. Wpływ na rynek pracy

Ponadto, ze względu na wynikającą z dyrektywy konieczność zmniejszenia i wprowadzenia zakazu stosowania bądź redukcji ilości używanych niektórych produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych, w przypadku w którym producenci tych wyrobów nie będą w stanie przestawić swojej produkcji, może dojść do zmniejszenia zatrudnienia. Należy jednak zakładać, że jednocześnie zwiększy się zapotrzebowanie na wyroby wytworzone z innych tworzyw np. drewna, papieru, co może spowodować zwiększone zapotrzebowanie na pracowników w tych grupach producentów.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☒ środowisko naturalne	☐ demografia	☐ informatyzacja
☐ sytuacja i rozwój regionalny	☐ mienie państwowe	☐ zdrowie
☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ inne:	

Omówienie wpływu	Projektowane rozwiązania powinny przyczynić się do zmniejszenia ilości wyrobów z tworzyw sztucznych wprowadzanych do obrotu, szczególnie tych, które objęte będą zakazem, a więc:
------------------	---

- wszystkie produkty wykonane z oksydegradowalnych tworzyw sztucznych;
- patyczki higieniczne,
- sztućce, talerze, słomki, mieszadła do napojów,
- patyczki mocowane do balonów i służące do tego, by balony się na nich opierały, w tym mechanizmy tych patyczków, z wyjątkiem balonów do użytku przemysłowego lub innych profesjonalnych zastosowań, które to balony nie są rozprowadzane wśród konsumentów,
- pojemniki na posiłki wykonane z polistyrenu ekspandowanego,
- wykonane z polistyrenu ekspandowanego pojemniki na napoje, w tym ich zakrętki i wieczka,
- wykonane z polistyrenu ekspandowanego kubki na napoje, w tym ich zakrętki i wieczka.

Ograniczenia te powinny przyczynić się do zmniejszenia obciążenia środowiska naturalnego odpadami z tworzyw sztucznych. Ponadto, w wyniku przyjętych rozwiązań powinno nastąpić zmniejszenie do 2026 r. w porównaniu z 2022 r. mierzalnego i ilościowego stosowania produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych takich jak kubki na napoje (z wieczkami i pokrywkami) i pojemniki na posiłki (z pokrywkami lub bez).

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Planuje się, że projektowane przepisy wejdą w życie w ciągu 14 dni od jej ogłoszenia, natomiast część rozwiązań zacznie funkcjonować w terminie późniejszym:

- przepisy dotyczące zapewnienia dostępności alternatywnych opakowań wytworzonych z materiałów innych niż tworzywa sztuczne lub opakowań wielokrotnego użytku (art. 3b ust. 3) od 1 stycznia 2024 r.;
- przepisy dotyczące zakazu wprowadzania do obrotu sztućców i pojemników na żywność (art. 3i w zakresie pkt 2 i pkt 7 załącznika nr 7 do ustawy), który ze względów sanitarnych nie obowiązuje w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, ogłoszonego z powodu COVID-19, oraz w okresie 3 miesięcy po ich odwołaniu;
- przepisy dotyczące obowiązku rejestracji przedsiębiorców prowadzących jednostki handlowe i gastronomiczne wchodzi w życie 3 miesiące po wejściu w życie ustawy;
- przepisy w zakresie sekcji III załącznika nr 9 – ponoszenia kosztów edukacji ekologicznej, kosztów sprzątnięcia odpadów powstałych z tych produktów, kosztów zbierania odpadów powstałych z tych produktów pozostawionych w publicznych systemach zbierania odpadów, w tym kosztów infrastruktury i jej funkcjonowania, koszty transportu tych odpadów i ich przetworzenia (ROP), które wchodzi w życie z dniem 5 stycznia 2023 r.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Miernikiem osiągnięcia celów ustawy będzie osiągnięcie zakładanych przez dyrektywę celów wyznaczonych w sposób określony w art. 4 i art. 9 dyrektywy, m.in. redukcji ilości produktów jednorazowego użytku wytworzonych z tworzyw sztucznych, poziomu selektywnego zbierania butelek z tworzywa sztucznego. Mierniki zostaną określone z uwzględnieniem oczekiwań Komisji Europejskiej w celu uniknięcia zbędnego dublowania mierników.

Ewaluacja efektów projektu zostanie przeprowadzona przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska na podstawie otrzymanej sprawozdawczości, przez porównanie dwóch pierwszych lat obowiązywania przepisów. Informacje dostępne w Bazie danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami (BDO), pozwolą na monitorowanie zawartych w ustawie celów związanych ze zmniejszeniem stosowania produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych objętych przepisami tej ustawy.

Pierwsze sprawozdanie, które zostaje wprowadzone przepisami tej ustawy, będzie stanowiło bazę do oceny wpływu zaproponowanych w projekcie rozwiązań w kolejnych latach na ilość produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych wprowadzanych do obrotu. Mając do dyspozycji bazowe sprawozdanie będzie możliwe dokonanie analizy czy ma miejsce redukcja ilości produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych wprowadzanych do obrotu w kolejnych latach. Będzie możliwa wówczas weryfikacja czy zaproponowane mechanizmy działają. Obecnie nie zbiera się tych informacji.

Ponadto, informacje te dostarczą niezbędnych danych potrzebnych do przygotowania sprawozdania dla Komisji Europejskiej.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

-